

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Posl.br. 25-Pn-2957/2022-23

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Vanesi Brizić Bahun kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Ive Goldsteina iz Zagreba, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastupanog po punomoćniku Emilu Havkiću, odvjetniku u Zagrebu, protiv tuženika Marina Miletića iz Kastva, [REDACTED], [REDACTED], zastupanog po punomoćnici Jadranki Sloković, odvjetnici u Zagrebu, radi naknade štete, nakon održane javne i glavne rasprave zaključene dana 08. prosinca 2026. godine u prisutnosti tužitelja osobno uz punomoćnika Emila Havkića, odvjetnika, te zamjenika punomoćnika tuženika Filipa Glumca, odvjetnika, dana 20. siječnja 2026. godine

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"Nalaže se tuženiku da plati tužitelju iznos od 30.000,00 kn (što bi danas iznosilo 3.981,68 EUR) sa zakonskim zateznim kamatama po stopi propisanoj čl. 29. ZOO-a tekućima od dana podnošenja tužbe pa sve do isplate u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženiku da ukloni video uradak pod naslovom "Dolazi li vrijeme za istinu o Jasenovcu?" sa Youtubea i svih drugih komunikacijskih kanala na kojim ga distribuira odnosno čini dostupnim poveznice na isti u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženiku da plati tužitelju troškove postupka u roku od 15 dana."

II. Nalaže se tužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 750,00 eur, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je redovni profesor u trajnom zvanju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na predmetu Hrvatska povijest 20. stoljeća, član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, nositelj titule viteza reda Legije časti Francuske Republike, dugogodišnji redovni profesor Filozofskoga

fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na predmetu Hrvatska povijest 20. stoljeća, autor preko 150 znanstvenih i stručnih radova, a od toga je više desetaka prevedeno i objavljeno u inozemnim stručnim časopisima i drugim stručnim izdanjima, kao što je i autor odnosno suautor desetaka knjiga sa povijesnom tematikom, između ostalih i knjige objavljene pod naslovom "Jasenovac" (Zagreb, 2018.).

2. Navodi kako je na svojem Youtube podcastu tuženik dana 15. ili 16. kolovoza 2021. objavio video uradak, u vlastitoj režiji, pod naslovom „Dolazi li vrijeme za istinu o Jasenovcu?“, u kojem se predstavlja kao borac za "istinu i pravdu". Da je za tužitelja javno objavio, pozivajući se na članak objavljen u izraelskom dnevniku "The Jerusalem Post" te na navodnog autora "gospodina Davida Goldmana", kojega očito drži vjerodostojnom osobom i autoritetom, da je tužitelj "neozbiljan čovjek" koji „iznosi neozbiljne tvrdnje koje umanjuju cijelu priču o Holokaustu, da je tužitelj u emisiji "Nedjeljom u dva" "mrtav hladan izvalio" da je "Hitler doputovao u Jasenovac nekim posebnim letom 1945. i s posebnim strojem istopio kosti ubijenih Srba u Jasenovcu". Tuženik je tužitelja smjestio među "promotore velikosrpske politike u Hrvatskoj" te naveo da tužitelj iznosi tvrdnje koje su protivne "zdravom razumu" i da Hrvatima "stalno lijepi neki teški teret na leđa" i "Hrvate prikazuje kao notorne luđake, ubojice". Navedeni tuženikov video uradak i danas je dostupan na Youtubeu, a također dostupan je, po riječima tuženika, u zemlji i svijetu, i putem Telegrama odnosno Rumblea. Međutim, tužitelj navodi kako osoba David Goldman ne postoji, pismo navodnog čitatelja objavljeno u „The Jerusalem Post“-u je uklonjeno je ubrzo nakon objave, uredništvo "The Jerusalem Post"-a se ispričalo radi uredničke greške nastale objavom toga uratka u pismima čitatelja ("Opinion"), javno se ogradilo od pisma navodnog čitatelja. U tome uratku (pismu navodnog čitatelja) da nije niti pisalo da je tužitelj u emisiji Nedjeljom u dva izjavio to što tvrdi tuženik a niti je to tužitelj izjavio. Ističe kako je sve ove činjenice tuženik, kao obrazovana osoba, mogao provjeriti pa, pregledati emisiju Nedjeljom u dva na internetu, nazvati tužitelja, provjeriti site "The Jerusalem Post"-a, pročitati nešto od tužiteljevih radova ili knjiga, istražiti preko interneta tko je navodni David Goldman, ima li navodni David Goldman kakve reference i sl. Ističe kako je tužitelj ozbiljan čovjek, iznosi ozbiljne tvrdnje koje nisu protivne zdravom razumu, ničim ne umanjuje težinu Holokausta, ne promovira velikosrpsku politiku u Hrvatskoj, nikome ništa ne "lijepi na leđa", a ponajmanje Hrvate prikazuje "kao luđake i ubojice". Tuženikov uradak ne daje nikakav doprinos javnoj raspravi o pitanjima od općeg interesa, iznosi neistinite činjenice, a sadrži i uvredljive vrijednosne sudove koji nemaju nikakvog utemeljenja u činjenicama pa se radi o uvredama "per se". Stoga tuženik nije postupao u dobroj vjeri nego je neopravdano, u cilju vlastite promocije, te stvaranja imagea kao navodnog borca za istinu i pravdu, iznošenjem neistina, javno omalovažio, ponizio i uvrijedio tužitelja čime je povrijedio tužiteljeva prava osobnosti. Da se ne radi o iznošenju „istine“ odnosno tuženikovoju borbi za „pravdu“, vidljivo je i iz činjenice da tuženik taj uradak na internetu, na svojem podcastu, objavljuje i dan danas, iako je i u medijima objavljeno i postalo je općepoznatom činjenicom da je članak objavljen u "The Jerusalem Post"-u falsifikat, da je David Goldman nepostojeća osoba, da je "The Jerusalem Post" objavio demanti tužitelja; naposljetku, da se uredništvo "The Jerusalem Post"-a radi objave falsifikata ispričalo i uklonilo taj tekst kao podvalu n.n. osobe. Navedeno ukazuje i na upornost tuženika u činjenju štete tužiteljevim pravima osobnosti i nebrigu tuženika prema otklanjanju posljedica štetnih radnji i štete koju je počinio tužitelju.

3. Navodi kako je tužitelj duboko osobno povrijeđen iznošenjem ovakvih neistina, omalovažavanja i uvreda, te svrstavanjem u red neozbiljnih osoba koje iznose neozbiljne tvrdnje s one strane zdravog razuma jer je cijeli svoj život tužitelj ozbiljno i savjesno posvetio izučavanju i poučavanju povijesne znanosti i činjenica. Na ovakvo omalovažavanje tužitelja kako u osobnom tako i u profesionalnom smislu nadovezala se i neistinita tvrdnja tuženika, bez ikakve činjenične osnove da je tužitelj promotor velikosrpske politike u Hrvatskoj te da Hrvate prikazuje notornim luđacima i ubojicama. Prema tome, tuženik na temelju neistina i nizanjem ranije navedenih omalovažavajućih izraza i uvreda, namjerno stvara kod prosječnog pratitelja svojega podcasta (pretplatnika) odnosno osobe koja namjerno ili slučajno pregleda video uradak sliku o tužitelju kao o nemoralnoj i zlomamjernoj osobi. Navodi kako je tužitelju skrenuta pažnja na navedeni video uradak jer tužitelj ne prati video uratke koje tuženik objavljuje na svojem podcastu, a svjestan je da su razne osobe ili neke od osoba sa kojima se sreće u zemlji i inozemstvu, na znanstvenim skupovima, okruglim stolovima i sl. pregledale video uradak tuženika ili da će isti pregledati, pa radi toga osjeća zabrinutost i nelagodu koju je uzrokovao tuženik. Tužitelj je stoga stavljen u neugodnu situaciju da je morao te da će morati objašnjavati drugim osobama da je ono što tuženik, kao osoba koja ima određeni stupanj javnog povjerenja (a koji je zloupotrijebila) za tužitelja iznijela i pronijela, te dalje iznosi odnosno pronosi, neistina. Radi svega toga, neosnovanim i grubim zadiranjem u prava osobnosti tužitelja, narušen je tužiteljev duševni mir tužitelja i tužitelj trpi duševne bolove radi povrede časti, ugleda i ljudskog dostojanstva. Smatra da tužitelj sukladno čl. 1100. ZOO-a ima pravo na pravičnu novčanu naknadu te predlaže donošenje presude kojom će se naložiti tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 30.000,00 kn (što danas iznosi 3.981,68 EUR) uz naknadu troška postupka te naloži tuženiku ukloniti svoj video uradak sa Youtubea i svih drugih komunikacijskih kanala.

4. Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti poriče činjenične i pravne navode tužbe, protivi se tužbenom zahtjevu u cijelosti te osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva. Prvenstveno ističe kako tuženik na svom Youtube podcastu, u predmetnom videozapisu, samo prenosi navode objavljene u izraelskoj tiskovini "The Jerusalem Post" u sekciji "Mišljenje" dana 14. kolovoza 2021. godine, autora g. Davida Goldmana koji se u predmetnoj objavi pozvao na navode koje je tužitelj izjavio u emisiji "Nedjeljom u dva", a koji se tiču "...strojeva za razgradnju kostiju u Jasenovcu...". Napominje kako je tuženik predmetni videozapis objavio dana 15. kolovoza 2021. godine, dakle jedan dan nakon što je u dnevnoj tiskovini "The Jerusalem post" objavljeno sporno mišljenje. Također napominje činjenicu da je dana 22. kolovoza 2021. godine objavljena isprika uredništva dnevnog lista "The Jerusalem post" u članku "Ne prisvajajte holokaust" navodeći kako mišljenje autora g. David Goldmana "...nije prošlo dovoljan sustav provjere...". Tuženik je dakle, u svom videozapisu, samo prenio sadržaj koji je napisao g. David Goldman i to prije nego što je samo uredništvo naznačene tiskovine objavilo ispriku tužitelju. Nadalje navodi kako su netočni navodi iz tužbe odnosno da je tuženik "smjestio tužitelja među promotore velikosrpske politike u Hrvatskoj, da isti lijepi neki teški teret na leđa, te da Hrvate prikazuje kao notorne luđake, ubojice...". Naime, iz predmetnog videozapisa jasno je vidljivo kako tuženik niti jednom riječju ne spominje tužitelja u smislu prethodno citiranih navoda, već navodi samo kako u hrvatskom društvu postoje neki "...koji su promotori velikosrpske politike u Hrvatskoj...".

5. U tijeku postupka izvršen je uvid u ovjereni prijevod Mišljenja objavljenog u Jerusalem Postu dana 14. kolovoza 2021. godine koji je napisao David Goldman, ovjereni prijevod uredničkog uvodnika pod naslovom "Ne prisvajajte holokaust" objavljen u Jerusalem Postu dana 22. kolovoza 2021. godine, presliku članka objavljenog u Jutarnjem listu dana 28. kolovoza 2021. pod naslovom "Tko je David Goldman", proveden je dokaz saslušanjem svjedoka Sanje Petrušić Goldstein i Tese Goldstein te tužitelja i tuženika, pregledane su snimke emisije Nedjeljom u 2 te podcasta tuženika od 15. kolovoza 2021. godine.

6. Temeljem ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka u skladu s odredbom čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 155/23, dalje: ZPP), sud je utvrdio da tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan.

7. Tužitelj je na ročištu održanom 09. lipnja 2025. godine povukao tužbu u dijelu tužbenog zahtjeva pod točkom II. obzirom je tuženik uklonio svoj video uradak, međutim, kako se tuženik usprotivio djelomičnom povlačenju tužbe to je valjalo odlučiti o osnovanosti zahtjeva kako je postavljen u tužbi.

8. Među strankama nije sporno da je tuženik dana 15. kolovoza 2021. godine objavio Youtube podcast pod nazivom "Dolazi vrijeme istine o Jasenovcu".

9. Stoga se u konkretnom slučaju na pitanje odgovornosti tuženika primjenjuju odredbe Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23, dalje ZOO), obzirom podcast nije medij u skladu s odredbom čl. 2. Zakona o medijima (Narodne novine broj 59/04, 84/11, 81/13 i 114/22; dalje u tekstu: ZM).

10. Prema odredbi čl. 1045. st. 1. i 2. ZOO-a tko drugome prouzroči štetu, dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Predmnijeva se obična nepažnja.

11. Prema odredbi čl. 1046. ZOO-a šteta je umanjenje nečije imovine (obična šteta), sprječavanje njezina povećanja (izmakla korist) i povreda prava osobnosti (neimovinska šteta).

12. Odgovornost za štetu je obvezno pravni odnos u kojem je jedna strana dužna popraviti prouzročenu štetu drugoj strani koja je ovlaštena zahtijevati takav popravak. Za nastanak takvog obveznog pravnog odnosa potrebno je ispunjenje određenih pretpostavki i to je potrebno postojanje subjekata obveznog odnosa, odgovornosti za štetu, štetne radnje, štete, uzročne veze između štetne radnje i štete te protupravnosti štetne radnje.

13. U konkretnom slučaju tužitelj je dužan dokazati da su ispunjene pretpostavke odgovornosti za štetu.

14. Pregledom Youtube podcasta koji je objavio tuženik dana 15. kolovoza 2021. pod naslovom "Dolazi vrijeme istine o Jasenovcu" utvrđeno je da tuženik uvodno prepričava što je David Goldman sve napisao u svom tekstu koji je objavljen u Jerusalem postu 14. kolovoza 2021. godine u kojem navodi kako "najmanje što treba Židovima su neozbiljni i ljudi i neozbiljne tvrdnje" te dalje prepričava navodni razgovor između tužitelja i voditelja u emisiji Nedjeljom u dva pri čemu izjavljuje kako je tužitelj "mrtav hladan izjavio da je Hitler putovao nekim posebnim letom 45. da bi došao u Jasenovac i sa posebnim nekim strojem istopio kosti Srba u Jasenovcu". Nakon toga tuženik prepričava kako Goldman u tekstu komentira te izjave, spominje političare koji govore o velikosrpskoj politici. Tuženik potom objašnjava što je učio u školi o broju žrtava u Jasenovcu, izražava svoj stav

o tome kako je previše i jedna nevina žrtva, ali ukazuje kako Srbija nije dostavila dokumentaciju o žrtvama u Jasenovcu. Potom tuženik navodi kako: "sve to skupa govori da očigledno ne zna kojim političarima, Goldsteinu, nekima, očigledno su neki promotori velikosrpske politike u Hrvatskoj. Očigledno postoje snažne struje u našem društvu da se Hrvatima stalno zaljepljuje neki teški teret na leđa, da nas se prikazuje kao notornim luđacima, ubojicama, kao ne znam što, a očigledno je situacija ponešto drugačija".

15. Uvidom u tekst objavljen u Jerusalem Postu kao mišljenje koje je napisao David Goldman 14. kolovoza 2021. godine utvrđeno je kako je u navedenom tekstu, između ostalog, objavljeno da je "jednog lipanjskog vikenda 2018. godine dr. Ivo Goldstein davao intervju za popularnu hrvatsku TV emisiju Nedjeljom u 2 o sve problematičnijem koncentracijskom logoru Jasenovac i da je otprilike u 28 minuti na upit voditelja o nedostatku forenzičkih dokaza iz tog logora odgovorio "...to je zato što je u travnju 1945. Hitler avionom poslao posebne strojeve u Jasenovac. Ti strojevi korišteni su za razgradnju kostiju koje su ostale...". Dalje je za izjavu tužitelja naveo kako se radi o suludoj fantaziji i posljednjoj stvari koja Židovima sada treba.

16. Uvidom u urednički uvodnik objavljen u Jerusalem postu dana 22. kolovoza 2021. godine pod naslovom Ne prisvajajte holokaust utvrđeno je kako se uredništvo Jerusalem posta ispričalo zbog pogreške navodeći da objavljeno mišljenje Davida Goldmana u kojem je ismijavao i omalovažavao hrvatskog znanstvenika koji se bavi holokaustom dr. Ivu Goldsteina koji je dobio i pravo odgovora, nije pošlo dovoljan sustav provjere.

17. Nije sporno da je tužitelj gostovao u emisiji Nedjeljom u 2 te je pregledom snimke navedene emisije i to od 26. do 30. minute snimke utvrđeno da se isti dio emisije odnosi na odgovor tužitelja koji je dan na pitanje utvrđivanja točnog broja žrtava u Jasenovcu, gdje tužitelj objašnjava zašto nije utvrđen točan broj žrtava, odnosno da se 1964. i 1965. godine vršilo samo sondiranje terena, a ne detaljne analize, kao i da je poznato kako su se u travnju 1945. godine u Jasenovac vratili Ustaše koji su još 1942. godine počinili, odnosno bili odgovorni za počinjenje najvećeg broja zločina u Jasenovcu. Navedene osobe su prethodno bile na edukaciji u Chelmnu gdje su nabavili i strojeve koji uništavaju kosti. Nadalje je navedeno kako su te osobe po povratku u Jasenovac angažirale 500 do 600 logoraša koji su radili na uništavanju leševa. Tako su leševi spaljivani, dok su se kosti uništavale navedenim strojevima. Nadalje tužitelj objašnjava kako su antropolozi u istraživanjima mjesta za koje se znalo da se nalaze grobnice na mjestu gdje su trebale biti kosti, a s obzirom da se radi i o naplavnom području, pronašli samo žućkastosmeđu smjesu, iz čega je zaključeno da se otkopavanjem ne bi utvrdio točan broj žrtava.

18. Sud je u parničnom postupku vezan činjeničnim navodima tužbe u odnosu na informacije za koje tužitelj tvrdi da su mu prouzročile štetu, a to su u konkretnom slučaju da je tuženik za tužitelja izjavio da je tužitelj "neozbiljan čovjek" koji "iznosi neozbiljne tvrdnje koje umanjuju cijelu priču o Holokaustu", da je tužitelj u emisiji "Nedjeljom u dva" "mrtav hladan izvalio" da je "Hitler doputovao u Jasenovac nekim posebnim letom 1945. i s posebnim strojem istopio kosti ubijenih Srba u Jasenovcu". Da je tuženik tužitelja smjestio među "promotore velikosrpske politike u Hrvatskoj" te da tužitelj iznosi tvrdnje koje su protivne "zdravom razumu" i da Hrvatima "stalno lijepi neki teški teret na leđa" i "Hrvate prikazuje kao notorne luđake, ubojice".

19. Analizirajući objavljene informacije o tužitelju temeljem provedenih dokaza utvrđeno je da se dijelom radi o informacijama koje je tuženik prenosio iz mišljenja koje je objavljeno u Jerusalem Postu dana 14. kolovoza 2021. godine i koje je potpisao David Goldman za kojeg se naknadno utvrdilo da ne postoji te se Jerusalem Post ispričao zbog nedovoljne provjere, dok se dio odnosi na vrijednosne sudove tuženika i njegove komentare na temu važnosti i načina utvrđivanja točnog boja žrtava u koncentracijskom logoru Jasenovac.

20. Prvenstveno u odnosu na informacije koje se prenose valja navesti kako neprovjereno preuzimanje informacija iz drugih novinskih članaka nikako nije dovoljno, već se mora provjeriti jesu li doista autentične. Činjenica da je neka nedopuštena tvrdnja doista u optičaju i da je netko drugi već objavio takvu tvrdnju, ne opravdava sama po sebi njezino objavljivanje. Pri tome je potrebno postupanje u dobroj vjeri koja se shvaća u smislu iznošenja istinitih ili dobro provjerenih informacija. Dobra vjera je načelo koje zahtijeva pravično, pošteno i korektno postupanje. U našem je obveznom pravu sinonim za načelo savjesnosti i poštenja i predstavlja pravni standard čiji se sadržaj određuje od slučaja do slučaja.

21. Prema odredbi čl. 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine-Međunarodni ugovori broj 18/98, 6/99, 8/99, 14/02 i 1/06) svatko ima pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja, a javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom, i ako je u demokratskom društvu nužno radi zaštite interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira ili gospodarske dobrobiti zemlje, te sprečavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

22. Prema odredbi čl. 10. Konvencije svatko ima pravo na slobodu izražavanja, a to pravo obuhvaća slobodu mišljenja i slobodu primanja i širenja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Nesumnjivo je da je tuženiku zajamčena sloboda izražavanja. Tako mu je, osobito u obnašanju uloge saborskog zastupnika, dopušteno javno kritizirati i ukazivati na eventualne nepravilnosti te komentirati sve pojave u društvu osobito one koje su u javnom interesu. Ipak, takvo postupanje zahtijeva odgovoran pristup koji podrazumijeva iznošenje argumentiranih, a ne paušalnih i nepotkrijepljenih tvrdnji. U svakom slučaju, pri objavljivanju ne samo činjeničnih tvrdnji, već i informacija koje sadrže vrijednosne sudove, obvezno je poštovati dostojanstvo, čast i ugled osobe o kojoj se piše i izbjegavati uporabu uvredljivih i omalovažavajućih riječi.

23. Sloboda izražavanja predstavlja jedno od temeljnih načela demokratskog društva i jedan od osnovnih uvjeta za njegov napredak i za ispunjenje svakog pojedinca. Pravo na slobodu izražavanja ne odnosi se samo na "informacije" ili "ideje" koje su blagonaklono prihvaćene ili se ne smatraju uvredljivima ili ne izazivaju nikakvu reakciju, nego i na one koje vrijeđaju, šokiraju ili uznemiruju. To zahtijevaju pluralizam, tolerancija i slobodoumlje bez kojih nema "demokratskog društva". Kako ostvarivanje tih sloboda obuhvaća dužnosti i odgovornosti, ono može biti podvrgnuto formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom, koji su u demokratskom društvu nužni. Ta ograničenja moraju biti strogo tumačena, a potreba za njima mora biti uvjerljivo utvrđena (usporedi s predmetima Europskog suda za ljudska prava /u daljnjem tekstu: ESLJP/ Guja protiv Moldavije [Vv], br. 14277/04, § 69., presuda od 12. veljače

2008.; i Bédat protiv Švicarske [Vv], br. 56925/08, § 48., presuda od 29. ožujka 2016.).

24. Test nužnosti u demokratskom društvu zahtjeva da sud pred kojim se nađe "zahtjev" za ograničenje nečije slobode izražavanja, utvrdi je li ograničenje slobode izražavanja prijeko društveno potrebno i je li ono razmjerno legitimnom cilju, te da za to ograničenje navede relevantne i dostatne razloge (usporedi s Satakunnan Markkinapörssi Oy i Satamedia Oy protiv Finske [Vv], br. 931/13, presuda od 27. lipnja 2017.). Ograničenje prava na slobodu izražavanja mora se razmotriti u kontekstu slučaja u cjelini, uključujući sadržaj izjava i kontekst u kojem su one dane (usporedi s Europapress holding d.o.o. protiv Hrvatske, br. 25333/06, § 54., presuda od 22. listopada 2009.).

25. Pri ocjenjivanju razmjernosti miješanja treba razlikovati izjave o činjenicama od vrijednosnih sudova. Dok se postojanje činjenica može dokazati, istinitost vrijednosnih sudova nije dokaziva, stoga ne bi trebalo zahtijevati od tuženika da dokaže istinitost vrijednosnog suda. Kada se radi o vrijednosnim sudovima, razmjernost ograničenja slobode izražavanja može ovisiti o tome postoji li dostatna činjenična osnova koja te sudove podržava, u suprotnom se ti sudovi mogu smatrati pretjeranima. Kako bi se moglo razlikovati radi li se o izjavi o činjenicama ili o vrijednosnom sudu nužno je uzeti u obzir okolnosti svakog slučaja i "opći ton" (general tone) izjave o kojoj se radi, imajući u vidu da će tvrdnje o temama od javnog interesa u pravilu biti vrijednosni sudovi, a ne izjave o činjenicama (usporedi s Morice protiv Francuske [Vv], br. 29369/10, § 126., presuda od 23. travnja 2015.).

26. U okolnostima u kojima sporna izjava utječe na ugled, čast, dostojanstvo ili prava drugih, taj je "sukob" potrebno rješavati vaganjem relevantnih čimbenika koji se odnose na dvije zaštićene vrijednosti: s jedne strane, pravo na slobodu izražavanja, i s druge strane, pravo na poštovanje osobnog života drugih (usporedi s odlukom ESLJP, Von Hannover protiv Njemačke (br. 2) [Vv], br. 40660/08 i 60641/08, §§ 104. - 107., presuda od 7. veljače 2012.; Axel Springer AG protiv Njemačke [Vv], br. 39954/08, §§ 85. - 88., presuda od 7. veljače 2012.; Couderc i Hachette Filipacchi Associés protiv Francuske [Vv], br. 40454/07, §§ 90. - 93., presuda od 10. studenoga 2015.; i Medžlis Islamske zajednice Brčko i drugi protiv Bosne i Hercegovine [Vv], br. 17224/11, § 77., presuda od 27. lipnja 2017.).

27. Riječ je o pravima koja zaslužuju jednaku zaštitu te je zadatak sudova postići pravičnu ravnotežu tih prava. U slučajevima koji zahtijevaju vaganje između tih dviju vrijednosti ishod za osobu koja tvrdi da joj je nečijim javnim istupom povrijeđeno dostojanstvo, čast ili ugled, u načelu, treba biti jednak kao da se odlučuje o prigovoru povrede slobode izražavanja misli (usporedi s ESLJP, Narodni list d.d. protiv Hrvatske, br. 2782/12, § 70., presuda od 8. studenoga 2018.).

28. U ovom se slučaju upravo i radi o sukobu između tuženikova prava na slobodu izražavanja s jedne strane i tužiteljeva prava na zaštitu prava osobnosti na čast i ugled s druge koji je sukob potrebno razriješiti uspostavljenjem pravične ravnoteže između suprotstavljenih prava. Pri razrješenju tog sukoba potrebno je imati na umu jedno od temeljnih pravnih načela, a to je da se upotrebom jednog prava ili slobode ne smije ugroziti ili ukinuti neko drugo pravo i sloboda, nego se svako pravo i sloboda u određenoj mjeri ograničuje kako bi opstalo i ono drugo pravo ili sloboda.

29. Također treba imati na umu da je tužitelj kao redovni profesor u trajnom zvanju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na predmetu Hrvatska povijest 20. stoljeća, član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, nositelj titule viteza reda Legije časti Francuske Republike, dugogodišnji redovni profesor Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na predmetu Hrvatska povijest 20. stoljeća, autor preko 150 znanstvenih i stručnih radova kao što je i autor odnosno suautor desetaka knjiga sa povijesnom tematikom, između ostalih i knjige objavljene pod naslovom "Jasenovac" koji često istupa u medijima pa je tako bio i gost emisije Nedjeljom u dva, javna osoba. Kao takav je trebao biti spreman za uključivanje u javnu arenu ili javnu raspravu s određenim kriterijima snošljivosti koje je morao imati prema kritici kao sredstvu ostvarivanja prava na slobodu izražavanja, spreman na kritiku sa šireg i obuhvatnijeg aspekta nego privatne osobe, a zbog višeg stupnja zainteresiranosti šire javnosti. To osobito u odnosu na temu kojom se intenzivno bavi u svom profesionalnom radu, o kojoj piše radove i knjige te istupa u javnosti, a koja je predmet intenzivnog zanimanja i rasprava u javnosti.

30. U demokratskim državama temeljni kriterij utvrđivanja granice slobode izražavanja misli prema pravu na zaštitu privatnosti je opravdani interes javnosti. Opravdanim se interesom javnosti ne smatra obična znatiželja i zanimljivost za javnost, već on može postojati samo ako je informacija u vezi s nekim javnim događajem, javnom djelatnošću ili javnim životom osobe. Pitanje koncentracijskog logora Jasenovac te utvrđivanje broja žrtava u njemu, iako se radi o događajima iz Drugog svjetskog rata, u suvremenoj Hrvatskoj državi je uvijek aktualno i izaziva stalne rasprave i propitkivanja te se tom temom ne bave samo povjesničari već intenzivno i političari, ali i svekolika hrvatska javnost.

31. Stoga se ne može osporiti da je tuženik kao političar i saborski zastupnik koji i u svom podcastu komentira društvena zbivanja imao opravdani razlog prenijeti i komentirati navode koji su u javni prostor izneseni upravo o temi Jasenovca bez obzira da li se inače bavi tom temom ili ne, ali uz odgovarajuću provjeru i na odgovarajući način.

32. Tuženik je prenoseći navode objavljene u Mišljenju u Jerusalem Postu naveo kako je tužitelj u emisiji Nedjeljom u dva izjavio da je "Hitler doputovao u Jasenovac nekim posebnim letom 1945. godine i s posebnim strojem istopio kosti ubijenih Srba u Jasenovcu". Pregledom emisije Nedjeljom u dva utvrđeno je kako tužitelj u svojoj izjavi nije spominjao dolazak Hitlera u Jasenovac, a niti je takav dolazak spominjan u Mišljenju koje je objavio Jerusalem Post. Stoga navedena informacija nije ni vjerno prenesena, a posebno nije prethodno provjerena.

33. Naime, iz iskaza samog tuženika proizlazi da tuženik ne samo da nije ni na koji način provjeravao prenesenu informaciju, nije pogledao emisiju Nedjeljom u dva, nije nazvao tužitelja, već nije pročitao ni izvorni tekst koji je objavljen u Jerusalem Postu već je svoje navode u podcastu temeljio na informacijama koje je prethodno o istom Mišljenju objavio Indeks i Narod.hr.

34. Međutim, dio navedene informacije je točan jer je tužitelj uistinu u emisiji Nedjeljom u dva izjavio da "su se u travnju 1945. godine u Jasenovac vratili Ustaše koji su još 1942. godine počinili, odnosno bili odgovorni za počinjenje najvećeg broja zločina u Jasenovcu i da su navedene osobe koje su prethodno bile na edukaciji u Chelmnu tamo nabavili i strojeve koji uništavaju kosti". Stoga navod da je tužitelj izjavio da su se u Jasenovcu posebnim strojem istopile kosti ubijenih Srba nije lišen svake činjenične osnove jer je upravo tužitelj prethodno

spomenuo strojeve kojima su se u Jasenovcu uništavale kosti pri čemu nije odlučno što je tuženik u svom podcastu upotrijebio riječ "topiti", a ne "uništavati" te stoga takav navod nije objektivno podoban tužitelju prouzročiti štetu. Također, neistiniti navod da je tužitelj izjavio da je Hitler doputovao u Jasenovac nije takve naravi da bi bio objektivno podoban tužitelju prouzročiti štetu.

35. Prenošnje tvrdnje da je tužitelj "neozbiljan čovjek" te izjavljivanje da su njegove tvrdnje protivne "zdravom razumu" predstavlja prenošenje i iznošenje vrijednosnih sudova koji su se prvenstveno odnosili na izjave o strojevima za uništavanje kostiju koji su krajem Drugog svjetskog rata dopremljeni iz Njemačke.

36. Imajući u vidu da je tužitelj sam u emisiji Nedjeljom u dva spomenuo strojeve koji uništavaju kosti time je dao povoda javnosti da se na to osvrne. Pri tome je morao biti spreman i na oštriju kritiku pa i takvu da netko njegove izjave smatra "neozbiljnima" ili "protivnima zdravom razumu". Imajući u vidu sve okolnosti konkretnog slučaja te osobito da je tužitelj javna osoba to su u kontekstu javne rasprave iznesene tvrdnje u granicama dopuštenog vrijednosnog suda.

37. Pri tome je sud prihvatio iskaz tuženika kako njegova namjera nije bila uvrijediti tužitelja već je to bio komentar na iznesene teze o stroju za uništavanje kostiju. Naime, iz cijelog podcasta je razvidno da se isti primarno ne bavi tužiteljem već jednom njegovom izjavom koja je zapravo bila povod za daljnju raspravu o broju i načinu utvrđivanja broja žrtava u Jasenovcu te o tome kako nedostaje dokumentacija iz navedenog koncentracijskog logora i da ju upravo Srbija nije dostavila.

38. U tom kontekstu iz izjave tuženika da "sve to skupa govori da očigledno ne zna kojim političarima, Goldsteinu, nekima, očigledno su neki promotori velikosrpske politike u Hrvatskoj. Očigledno postoje snažne struje u našem društvu da se Hrvatima stalno zaljepljuje neki teški teret na leđa, da nas se prikazuje kao notornim luđacima, ubojicama, kao ne znam što, a očigledno je situacija ponešto drugačija" se ne može zaključiti da tuženik upravo za tužitelja ističe "da Hrvatima stalno lijepi neki teški teret na leđa" i da "Hrvate prikazuje kao notorne luđake, ubojice". Tuženik govori o "snažnim strujama u našem društvu", a sudu je uvjerljiv njegov navod da je govorio u širem kontekstu te politici određenih interesnih skupina jer na to upućuje i sadržaj podcasta koji je prethodio spornim navodima te se navedeno ne može tumačiti kao imputiranje tužitelju i direktni napad na njega.

39. Iako tuženik tvrdi da nije tužitelja prozvao kao promotora velikosrpske politike niti naveo da je on ta osoba iz čega se može zaključiti da ga takvim ne smatra niti mu je to bila namjera, iz ranije citiranih navoda tuženika razvidno je kako je u njima spomenut tužitelj uz izjavu kako tuženik "ne zna kojim političarima, Goldsteinu, nekima, očigledno su neki promotori velikosrpske politike".

40. Točno je kako tuženik nije izrijeком naveo da je upravo tužitelj promotor velikosrpske politike, kao i da je sama rečenica nespretno sročena, ali je tuženik ipak trebao biti pažljiviji pa čak i u postavljanju retoričkih pitanja i nikako nije uputno neku osobu, pogotovo ne onu koju ne smatra promotorom velikosrpske politike u Hrvatskoj u svom podcastu spominjati prezimenom uz izjavu kako su "neki promotori velikosrpske politike u Hrvatskoj" jer bi navedeno kod osoba koje slušaju podcast tuženika moglo stvoriti dojam da tuženik upravo za tužitelja iznosi da je promotor takve politike u Hrvatskoj što je sasvim sigurno tvrdnja koja izaziva negativne konotacije.

41. Međutim, sama objava navedene neistinite informacije, a imajući u vidu sve okolnosti konkretnog slučaja te sadržaj cijelog podcasta i njegov "opći ton", nije mogla dovesti do takve povrede tužiteljeve časti ili ugleda na način koji bi opravdavao dosudu novčane naknade.

42. Iz iskaza saslušanih svjedokinja Tese Goldstein te Sanje Petrušić Goldstein proizlazi kako je cijela priča započela objavom u Jeruzalem Postu nakon koje je došlo do reakcija u njihovoj obitelji, a tu je priču prenio i Indeks. Stoga su o tužitelju već nakon navede objave uslijedili negativni komentari zbog čega se tužitelj uzrujavao.

43. Iz iskaza tužitelja proizlazi da je za podcast tuženika saznao od prijatelja i to znatno kasnije i tek nakon što je već Jeruzalem Post objavio svoju ispriku, a svjedokinja Sanja Petrušić Goldstein je za njega saznala tek od tužitelja. Stoga se ne može zaključiti da je tužitelj upravo zbog podcasta tuženika pretrpio bilo kakvu štetu niti da je taj potcast doveo do takvih negativnih reakcija javnosti. To tim više što iz iskaza svjedokinje Tese Goldstein proizlazi kako su sve negativne reakcije uslijedile nakon objave u Jerusalem Postu nakon čega je stvorena i sintagma "Ivo Drobilica" da bi se nakon potcasta tuženika njezini poznanici kojima je to bilo smiješno pitali da li je ipak "Ivo Topilica".

44. I sam tužitelj navodi kako od ranije postoji rastuća negativna atmosfera u Hrvatskoj gdje se njegovog oca i njega spominje u kontekstu neprijatelja hrvatske države, promotora velikosrpske politike te promotora teze o genocidnosti Hrvata.

45. Prema odredbi čl. 1100. st. 1. ZOO, u slučaju povrede prava osobnosti sud će, ako nađe da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju dosuditi pravičnu novčanu naknadu neovisno od naknade imovinske štete, a i kad nje nema, a prema odredbi st. 2. istog članka, pri odlučivanju o visini naknade vodit će se računa o jačini i trajanju povredom prouzročenih duševnih boli, cilju kojem služi ta naknada i da se ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njezinom prirodom i društvenom svrhom.

46. Dakle, takvu štetu čini sama povreda prava osobnosti, a pretrpljeni duševni bolovi, izazvani štetnom radnjom, samo su mjerilo težine povrede prava osobnosti i uzimaju se u obzir, uz druge relevantne okolnosti, pri utvrđivanju visine pravične novčane naknade.

47. Sud nije prihvatio tvrdnju tužitelja i svjedokinje Sanje Petrušić Goldstein da je upravo zbog objave predmetnog podcasta pretrpio takvu štetu koja bi opravdavala dosudu pravične novčane naknade tim više što istu nisu mogli uvjerljivo razgraničiti od štete koju je tužitelj već trpio zbog navoda objavljenih u Jerusalem Postu.

48. Tužitelj nije dokazao da je upravo objavljena neistinita informacija imala negativan utjecaj na njegovo duševno zdravlje i da je upravo zbog predmetne informacije imao neugodnosti u svojoj okolini. Tužitelj u svom iskazu navodi da je bio zgrožen i da se osjećao loše, ali ujedno ukazuje da bi se s obzirom na broj takvih napada koje izdržava sigurno osjećao bolje da su mu upućene pohvale.

49. Sud ne sumnja u to da su kod tužitelja već nakon objave Mišljenja u Jerusalem Postu nastale određene posljedice koje su trajale i nakon saznanja za podcast tuženika, međutim, one se ne mogu povezati samo sa predmetnom informacijom objavljenom u podcastu tuženika, koja stoga nema takav značaj kakvom je nastoji prikazati tužitelj. Pri tome treba imati u vidu i stajališta ESLJP prema kojima povreda ugleda i časti treba biti takva da dovodi u pitanje osobno uživanje prava a privatni život (v. primjerice predmete ESLJP Bedat protiv

Švicarske, br. 56925/08 od 29. ožujka 2016., Narodni list d.d. protiv Hrvatske, br. 2782/12 od 8. studenog 2018). Dakle, činjenične tvrdnje trebaju biti toliko jako uvredljive da njihova objava ima neizbježan izravni učinak na privatni život konkretnog pojedinca (v. ESLJP Toranzo Gomez protiv Španjolske, br. 26922/14 od 20. studenog 2018.) što u konkretnom slučaju tužitelj nije dokazao.

50. Slijedom svega navedenog, a imajući u vidu konvencijske standarde u vaganju suprotstavljenih prava na slobodu izražavanja i prava na ugled kao sastavni dio prava na privatnost, u konkretnim okolnostima nema neophodne društvene potrebe da se usvajanjem odštetnog zahtjeva tužitelja ograniči sloboda izražavanja tuženika.

51. Kako je utvrđeno da nisu ispunjene pretpostavke za odgovornost tuženika za štetu, to je valjalo tužbeni zahtjev tužitelja odbiti i odlučiti kao u izreci pod točkom I.

52. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. u svezi s čl. 155. ZPP-a. Tuženiku je priznat trošak zastupanja po punomoćniku odvjetniku u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika i zatraženom trošku i to za sastav tužbe prema Tbr. 7. toč. 1. – 200,00 eur, te za zastupanje na ročištima 09.06.2025.g. i 08.12.2025.g. prema Tbr. 9. toč. 1. po 200,00 eur, što ukupno iznosi 600,00 eur, a uvećano za trošak PDV-a prema Tbr. 46. u iznosu od 150,00 eur ukupno iznosi 750,00 eur.

53. Stoga je odlučeno kao u izreci pod točkom II.

U Zagrebu, 20. siječnja 2026. godine

Sudac:

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana, a koji rok se računa:

- od dana održavanja ročišta na kojem se presuda objavljuje, ukoliko je stranka uredno obaviještena o ročištu za objavu, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno
- od dana primitka prijepisa presude, ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje.

Žalba se podnosi pisano, u četiri istovjetna primjerka, putem ovog suda Županijskom sudu.

[REDACTED]

[REDACTED]

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

[REDACTED]

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku,
Općinski građanski sud u Zagrebu potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.